

Projectplan waterwet uitvoeringsmaatregelen uit Paterswoldsemeer Fase 2a

Auteur(s)

Stefan van Leijsen (Arcadis)

Marijn Groot (Arcadis)

Opdrachtgever

Waterschap Noorderzijlvest

Postbus 18

9700 AA Groningen

Datum vrijgave

18-12-2023

Beschrijving revisie

Concept

Inhoud

blz.

1	Maatregelen uit Klimaatmaatregelen zuid-west Groningen	3
1.1	Aanleiding en doel	3
1.2	Ligging maatregelen	3
1.3	Beschrijving van de waterstaatswerken	4
1.4	Beschikbaarheid gronden	5
1.5	Effecten van de maatregelen	6
1.6	Wijze waarop het werk zal worden uitgevoerd	6
1.7	Voorzieningen voor het ongedaan maken of beperken van nadelige gevolgen	7
1.7.1	<i>Beperken nadelige gevolgen van het plan</i>	<i>7</i>
1.7.2	<i>Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering</i>	<i>7</i>
1.7.3	<i>Nadeelcompensatie</i>	<i>8</i>
1.8	Legger en beheer en onderhoud	8
1.8.1	<i>Legger</i>	<i>8</i>
1.8.2	<i>Beheer en onderhoud</i>	<i>8</i>
1.9	Samenwerking	8
2	Verantwoording	9
2.1	Verantwoording op basis van wet- en regelgeving	9
2.2	Verantwoording op basis van beleid	9
2.2.1	<i>Toets beleid waterschap</i>	<i>9</i>
2.3	Verantwoording van de keuzen in het project	9
2.4	Benodigde vergunningen en meldingen	9
3	Bevoegdheid en gevolgde procedure	10
3.1	Bevoegdheid ter zake vaststelling en uitvoering van het plan	10
3.2	Procedure	10
4	Rechtsbescherming	11
	Bijlage 1 – Ontwerptekeningen	12

1 Maatregelen uit Klimaatmaatregelen zuid-west Groningen

1.1 Aanleiding en doel

Aan de zuidzijde van de stad Groningen bevindt zich het Paterswoldsemeer, een KRW-waterlichaam van het type M27, welke op dit moment niet voldoet aan verschillende ecologische KRW-doelstellingen. Het Waterschap Noorderzijlvest werkt binnen het gebiedsprogramma Paterswoldsemeer aan het verbeteren van de waterkwaliteit en voldoen aan de KRW-doelen die in 2027 behaald moeten zijn.

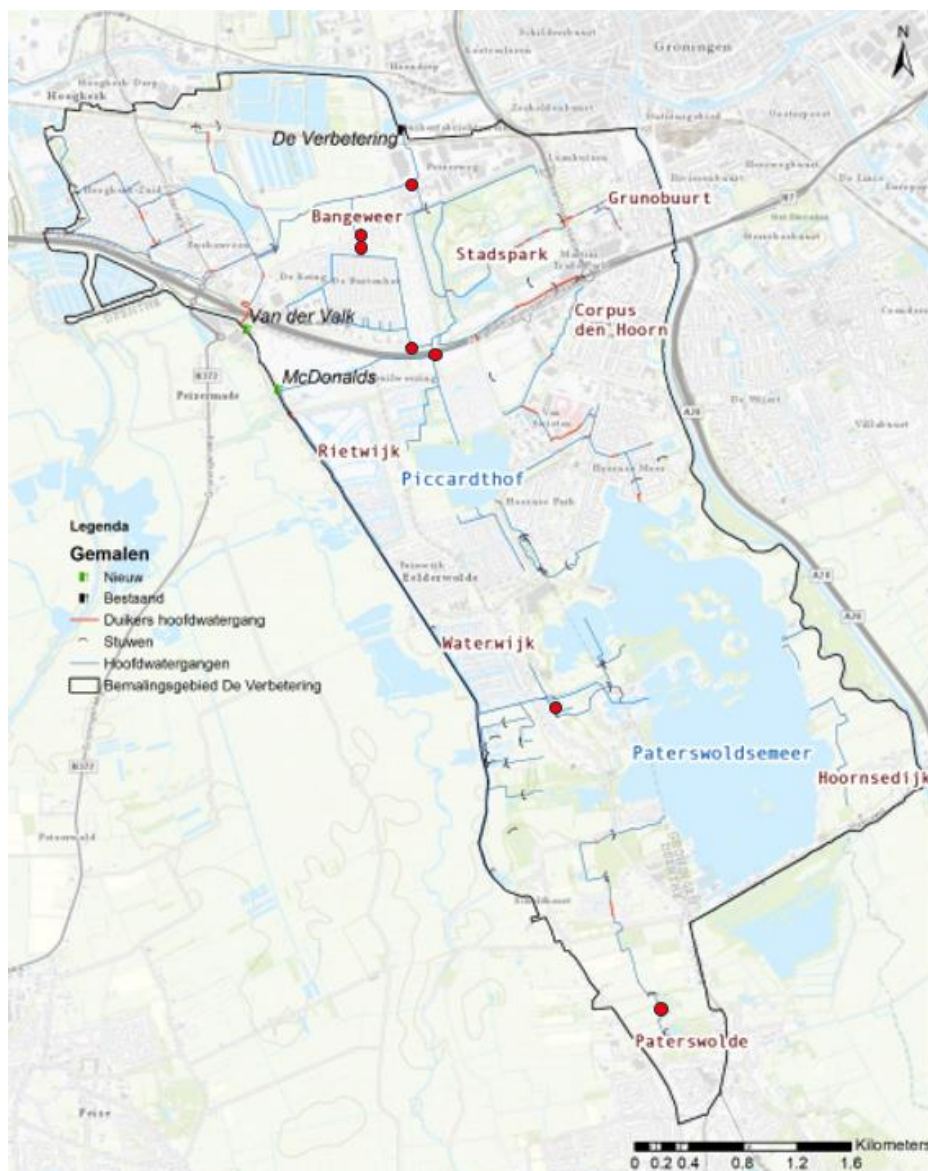
Onderdeel van dit gebiedsprogramma is een project genaamd 'Klimaatmaatregelen zuid-west Groningen'. Binnen dit project is het waterschap Noorderzijlvest voornemens om diverse maatregelen uit te voeren in het watersysteem De Verbetering, dat zich grofweg uitstrekt van het Paterswoldsemeer in het zuiden tot het Hoendiep in het Noorden. Deze maatregelen zijn noodzakelijk omdat uit analyses gebleken is dat er een aantal kwetsbaarheden en risico's zijn in relatie tot de afvoer van (veel) regenwater. Deze risico's doen zich al voor in de huidige situatie, maar zullen versterkt worden als gevolg van klimaatverandering. Uit klimaatmodellen blijkt dat er in de toekomst steeds vaker en steeds heviger regenbuien zullen zijn. Dit kan leiden tot onveilige situaties, letsel en materiele en financiële schade. Een van de in het oog springende knelpunten is bijvoorbeeld dat er een risico op inundatie is in de directe omgeving van het Martini Ziekenhuis, wat een locatie is met zeer groot maatschappelijk belang.

Dit projectplan Waterwet beschrijft de voorgenomen maatregelen. De maatregelen binnen het watersysteem betreft het verplaatsen van een bestaande geautomatiseerde stuw ten zuiden van de A7 naar de noordzijde van de A7, het vervangen/verwijderen van diverse bestaande kleine stuwen en het vervangen/verwijderen van duikers.

Situatietekeningen, dwarsprofielen en detailleringen van de maatregelen zijn weergegeven in Bijlage 1.

1.2 Ligging maatregelen

Het project bestaat uit het vergroten van de afvoercapaciteit van de hoofdwatgang vanuit het Paterswoldsemeer, door de peilgebieden Eelderwolderpolder, De verbetering en Stadspark tot aan het gemaal De Verbetering aan het Hoendiep. Het plangebied voor de klimaatmaatregelen zuid-west Groningen is weergegeven in Figuur 1. De locaties waar maatregelen optreden zijn in het rood gearceerd.

Figuur 1: Ligging van het bemalingsgebied met gemaal 'De Verbetering' in het noorden. Bij de rood gearceerde rondjes worden maatregelen uitgevoerd.

1.3 Beschrijving van de waterstaatswerken

De diverse maatregelen komen voort uit het peilbesluit Paterswoldsemeer (vastgesteld 6 juli 2022) en maatregelen uit een voorverkenning van het gebied Groningen-Zuid. De voorverkenning was een nadere concretisering van alle genoemde maatregelen uit de variantenstudie bemalingsgebied De Verbetering, scenario 2. De maatregelen uit scenario 2 omvatten:

- peilbesluitmaatregelen peilbesluit Paterswoldsemeer (vastgesteld 6 juli 2022);
- aanvullende maatregelen 2021;
- uitvoeringsmaatregelen 2022-2027;
- optionele aanpassing van de stuw Eelderwolderpolder.

Daarnaast zijn, volgens de gebiedsgerichte aanpak uit de Blauwe Omgevingsvisie, koppelkansen verkend zodat het gehele bemalingsgebied De Verbetering weer voldoet aan de geldende normen voor goed waterbeheer en klimaat-robust is.

De voorverkenning is bijgevoegd in bijlage 2. De resulterende waterstaatswerken die onderdeel uitmaken van de Klimaatmaatregelen zuid-west Groningen zijn hieronder weergegeven.

- Vervangen duikers

Duiker	Actie	Type	Huidige afmetingen	Nieuwe afmetingen	b.o.b [m NAP]
KDU002258	Vervangen	Duiker	Vierkant (bxh) 1000mm x 1000mm	Rond 1200 mm, beton	-2,81
KDU004173	Verwijderen drempel voor duiker*	Duiker	1000mm breed	N.v.t.	N.v.t.
KDU025079	Vervangen	Duiker	Rond 300mm, PVC	Rond 500 mm, PVC	-1,36
KDU025078	Verwijderen incl. dam	Duiker	Rond 200mm, PVC	N.v.t.	N.v.t.

*De aanwezige drempel heeft geen waterhuishoudkundige functie meer. Door de drempel te verwijderen wordt de doorstroming verbeterd.

- Vervangen stuwen

Stuw	Actie	Type	Nieuwe kruinbreedte [m]	Stuw bereik max [m NAP]	Stuw bereik min [m NAP]
KST0384	Vervangen	KOS-I	1000mm	-1,40	-2,20
KST0284	Vervangen	KOS-I	1000mm	-1,40	-2,20
KST6422	Verwijderen	Schotbalkstuw	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
KST6423	Verwijderen	Schotbalkstuw	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
KST0267	Vervangen	Schotbalkstuw	3000mm	-0,50	-1,10

- Vervangen Eelderwolderpolderstuw

De bestaande werktuigbouwkundige en elektrotechnische installatie van de Eelderwolderpolderstuw direct ten zuiden van de A7 wordt verwijderd en een nieuwe, grotere, kantelstuw wordt direct ten noorden van de A7 teruggeplaatst. Tevens krijgt de stuw een nieuw KST nummer.

Stuw	Actie	Type	Nieuwe kruinbreedte [m]	Stuw bereik max [m NAP]	Stuw bereik min [m NAP]
KST1125	Plaatsen	Kantelstuw	4000mm	-1,50	-2,50
KST0278	Verwijderen	Kantelstuw	3500mm	-2,82	-1,50

De aangepaste locatie van de Eelderwolderpolderstuw is in de voorbereiding onderzocht en samengevat in een memo. Deze is bijgevoegd bij het projectplan waterwet.

1.4 Beschikbaarheid gronden

Het terrein waarop de maatregelen plaatsvinden, ligt in eigendom van Waterschap Noorderzijlvest. Hierdoor zijn er geen gronden van derden nodig voor het uitvoeren van de maatregelen.

Voor het inrichten van tijdelijke werkterreinen en opslag van materialen en materieel gedurende de uitvoering heeft het waterschap Noorderzijlvest tijdelijk gronden nodig van een aantal omliggende terreinen. Hiervoor worden afspraken gemaakt met de desbetreffende eigenaren voorafgaande aan de werkzaamheden.

1.5 Effecten van de maatregelen

Door de te treffen maatregelen zal het gewenste waterpeil kunnen worden gehandhaafd en is een goede waterbeheersing van het gebied mogelijk.

1.6 Wijze waarop het werk zal worden uitgevoerd

De werkzaamheden bevatten op hoofdlijnen het ontwerpen en uitvoeren, inclusief alle bijbehorende leveranties, die benodigd zijn voor het vervangen en verwijderen van de kunstwerken. Een overzicht van de benodigde werkzaamheden is gegeven in Tabel 1.

Tabel 1 - Overzicht benodigde werkzaamheden

Civiltechnisch, WTB- en E-werkzaamheden	Binnen scope projectplan Waterwet
Duikers aanbrengen	- Indien aanwezig verwijderen verharding; - Aanbrengen fundering voor duiker; - Aanbrengen betonnen duikers; - Aanbrengen gronddekking op de duiker; - Indien aanwezig herplaatsen verharding.
Vervangen Eelderwolderpolderstuw	Ontwerp en realisatie van de nieuwe stuw bestaande uit: - Onderbouw; - Bovenbouw; - Werktuigbouwkundige installaties; - Elektrotechnische installaties; - Bodem- en oeverbescherming aan de in- en uitstroombzijde van de stuw; - Terreininrichting rondom stuw na realisatie. - Amoveren huidige stuw.
Vervangen handmatige stuwen	Ontwerp en realisatie van de nieuwe stuw bestaande uit: - Onderbouw; - Bovenbouw; - Werktuigbouwkundige installaties.
Tijdelijke pompinstallatie t.b.v. Eelderwolderpolderstuw	- Maatregelen om tijdelijke afwatering van het bovenstrooms gelegen gebied in stand te houden tijdens de realisatie van de nieuwe duikers en stuwen. Dit is van toepassing bij de Eelderwolderpolderstuw. - De maatgevende afvoer van de watergang is 1,25 m³/s. Dit komt uit op 4.500 m³/uur. De TPI moet hier op gedimensioneerd worden in afstemming met de peilbeheerder.
Kabels en leidingen	- Het afsluiten van de energievoorziening van de huidige aanwezige stuw; - Het aansluiten van de energievoorziening voor de nieuwe stuw.
Inrichten werkterrein	- Afspraken maken met perceeleigenaren ten aanzien van het tijdelijke gebruik maken van gronden ten behoeve van het inrichten en gebruik voor werkterrein.
Ontwerpen, onderzoeken en berekeningen	- Uitvoeren van ontwerpwerkzaamheden, berekeningen en onderzoeken die benodigd zijn voor het ontwerpen en realiseren van het project.
Vergunning	- Het opstellen en indienen van het Projectplan Waterwet en alle bijkomende te coördineren werkzaamheden.

De maatregelen zullen in augustus 2024 t/m december 2024 gerealiseerd worden. De start van de werkzaamheden wordt gemeld bij vergunningen@noorderzijlvest.nl

1.7 Voorzieningen voor het ongedaan maken of beperken van nadelige gevolgen

1.7.1 *Beperken nadelige gevolgen van het plan*

Er zijn geen nadelige gevolgen van de geplande ingreep. De ingreep leidt tot een beter hydrologische en hydraulische situatie in de peilgebieden.

1.7.2 *Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering*

In de voorbereidingsfase van dit project heeft het betrokken adviesbureau diverse conditionerende onderzoeken uitgevoerd om eventuele nadelige gevolgen van de uitvoering inzichtelijk te maken. In opdracht van Noorderzijlvest zijn de volgende onderzoeken verricht voor het gebied:

- Landmeetkundige werkzaamheden
Voor het uitwerken van het ontwerp is het noodzakelijk dat er een ondergrond is voor het uitwerken van de situatie, dwarsprofielen en details. Hiervoor is een landmeetkundige opname uitgevoerd.
- Inventarisatie ligging kabel en leidingen (KLIC- melding)
Om de aanwezigheid van kabel en leidingen bij de kunstwerken in kaart te brengen is een KLIC-melding uitgevoerd. Na overleg met diverse bedrijven hierover en mitigerende maatregelen is gebleken dat er met het huidige ontwerp geen conflicten zijn tussen de nieuwe inrichting en de aanwezige kabels en leidingen.
- Bureauonderzoek archeologie
Om na te gaan of er een verwachting is op het aantreffen van archeologisch waardevolle grondlagen is een bureauonderzoek archeologie uitgevoerd.
- Natuurtoets ecologie
Om na te gaan welke flora en fauna in het plangebied leven en welke maatregelen hiervoor moeten worden getroffen bij de uitvoeringswerkzaamheden is een natuurtoets uitgevoerd. Voor een aantal beschermde soorten dient nader (veld)onderzoek plaats te vinden. De resultaten hiervan worden gedeeld met het bevoegd gezag in het kader van de Wet Natuurbescherming.
- Milieukundig bodemonderzoek
Om de voorgenomen werkzaamheden uit te voeren is milieukundig bodemonderzoek uitgevoerd ter plaatse van grondroerende werkzaamheden. Hierin zijn geen verontreinigingen of belemmeringen voor de werkzaamheden geconstateerd.
- Sonderingen
Ten behoeve van de fundering van de nieuwe Eelderwolderpolderstuw zijn sonderingen uitgevoerd. De fundering en de constructieve elementen zijn berekend en ontworpen op basis van deze sonderingen.
- Vooronderzoek Ontploffbare Oorlogsresten (OO)
Om de voorgenomen werkzaamheden uit te voeren is een vooronderzoek ontplofbare oorlogsresten uitgevoerd ter plaatse van grondroerende werkzaamheden. Hierin zijn geen verdachte gebieden of belemmeringen voor de werkzaamheden geconstateerd.
- Bomen effect analyse (BEA)
Ten behoeve van de realisatie van de nieuwe Eelderwolderpolderstuw moet een deel houtopstand gekapt worden. Hiervoor is een Bomen Effecten Analyse (BEA) uitgevoerd en wordt in overleg met bevoegd gezag passende compensatie bepaald. De resultaten hiervan worden gedeeld met het bevoegd gezag in het kader van de omgevingsvergunning en kapvergunning.

1.7.3 Nadeelcompensatie

Wanneer iemand meent dat hij nadelige financiële gevolgen ondervindt van dit plan, dan is er een mogelijkheid om een verzoek tot nadeelcompensatie in te dienen bij het waterschap. Meer informatie over hoe een dergelijk verzoek bij ons ingediend wordt en aan welke eisen dat verzoek dan moet voldoen, zijn te vinden op onze website <https://www.noorderzijlvest.nl/nadeelcompensatie-vragen>.

1.8 Legger en beheer en onderhoud

1.8.1 Legger

De legger zal aangepast moeten worden voor de volgende werkzaamheden:

Werkzaamheid	Gevolg
Te vervangen en verwijderen duikers	Wijzigingen toevoegen aan de legger
Te vervangen en verwijderen stuwen	Wijzigingen toevoegen aan de legger

1.8.2 Beheer en onderhoud

Het beheer en onderhoud van de duikers en stuwen wijkt na vervanging niet af van de huidige situatie. Het beheer en onderhoud van de situatie zal plaatsvinden door Team Onderhoud van waterschap Noorderzijlvest.

Het beheer en onderhoud van de duikers is toegelicht in onderstaande tabellen. Er worden met beheer en onderhoud afspraken gemaakt over de manier en intensiteit van onderhoud.

- Vervangen duikers

Duiker	Actie	Nieuwe afmetingen	Gewoon onderhoud	Buitengewoon onderhoud
KDU002258	Aanbrengen	Rond 1200 mm, beton	Waterschap Noorderzijlvest	Gemeente Groningen
KDU025079	Vervangen	Rond 500 mm, PVC	Aangrenzende eigenaar	Aangrenzende eigenaar

- Vervangen stuwen

Duiker	Actie	Nieuwe afmetingen	Gewoon onderhoud	Buitengewoon onderhoud
KST0384	Vervangen	KOS-I 1000mm	Waterschap Noorderzijlvest	Waterschap Noorderzijlvest
KST0284	Vervangen	KOS-I 1000mm	Waterschap Noorderzijlvest	Waterschap Noorderzijlvest
KST0267	Vervangen	Schotbalkstuw 3000mm	Waterschap Noorderzijlvest	Waterschap Noorderzijlvest
KST1125	Vervangen	Kantelstuw 4000mm	Waterschap Noorderzijlvest	Waterschap Noorderzijlvest

1.9 Samenwerking

De voorbereidende werkzaamheden zijn in overleg met de aanliggende belanghebbende uitgevoerd. Tijdens de realisatie zullen betrokkenen geïnformeerd worden over de werkzaamheden.

2 Verantwoording

2.1 Verantwoording op basis van wet- en regelgeving

Het werk dient bij te dragen aan de doelstelling van de Waterwet waaronder:

- Voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste.
- Vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Er worden alleen materialen toegepast die zijn voorzien van certificaten en die voor toepassing in de grond- weg en waterbouw geschikt zijn.

2.2 Verantwoording op basis van beleid

2.2.1 Toets beleid waterschap

Beleid van het waterschap is onder andere onderhoud van de waterstaatswerken, waarvan het beheer en eigendom bij het waterschap ligt, in geval de onderhoudsstaat dat aangeeft. Dit is het geval voor de duikers en stuwen in het projectgebied.

2.3 Verantwoording van de keuzen in het project

De aanleiding tot het aanbrengen/vervangen van de duikers en stuwen is om een goede waterbeheersing in het gebied te gegarandeerd.

2.4 Benodigde vergunningen en meldingen

Naast het projectplan Waterwet wordt door Noorderzijlvest een omgevingsvergunning (sloopmelding, kapmelding en bouwen) aangevraagd bij de gemeente Groningen. De procedures van beide lopen nagenoeg gelijktijdig.

3 Bevoegdheid en gevolgde procedure

3.1 Bevoegdheid ter zake vaststelling en uitvoering van het plan

Ingevolge art. 5.4 van de Waterwet geschiedt de aanleg of wijziging van een of meer waterstaatswerken door of vanwege de beheerder in overeenstemming met een daartoe door hem vast te stellen projectplan. De bevoegdheid tot vaststelling van een projectplan berust op grond van het bepaalde in de artikelen 56 Jo. 77 van de Waterschapswet in beginsel bij het Algemeen Bestuur van het waterschap. Het Algemeen Bestuur van het waterschap Noorderzijlvest heeft echter, met gebruikmaking van de delegatiemogelijkheid ex. art. 83 van de Waterschapswet, de bedoelde competentie overgedragen aan het Dagelijks Bestuur. Krachtens het Delegatiebesluit waterschap Noorderzijlvest 2015, gedateerd 2 december 2015, is het Dagelijks Bestuur bevoegd dit projectplan vast te stellen. Aan artikel 84 van de Waterschapswet ontleent het Dagelijks Bestuur de bevoegdheid om het vastgestelde projectplan uit te voeren.

3.2 Procedure

De wet voorziet niet in een verplichte procedure voor de voorbereiding of vaststelling van dit projectplan. Het wordt aan de inzichten van de beheerder overgelaten om de meest geëigende procedure te kiezen.

Het waterschapsbestuur heeft ervoor gekozen om dit projectplan niet voor te bereiden met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure, zoals opgenomen in Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. De reden hiervan is, dat de impact en uitstraling van het project beperkt is en niet tot substantiële wijziging van de bestaande waterhuishoudkundige situatie leidt.

Aan de vaststelling en uitvoering van het projectplan zijn voorts geen grote bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële consequenties verbonden.

4 Rechtsbescherming

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kan degene wiens belang rechtstreeks bij het projectplan is betrokken, gedurende een periode van zes weken vanaf de dag na de bekendmaking, tegen dit projectplan een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan het Dagelijks Bestuur van het waterschap Noorderzijlvest, Postbus 18, 9700 AA te Groningen. Het ondertekende bezwaarschrift dient in ieder geval te bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- een motivering, waarin wordt aangegeven op welke gronden de belanghebbende zich niet met het bestreden besluit kan verenigen.

U kunt er ook voor kiezen om het bezwaarschrift digitaal in te dienen. Dit kunt u doen via een formulier op onze website www.noorderzijlvest.nl/bezwaar-maken.

De indiener van het bezwaarschrift kan in het bezwaarschrift verzoeken om rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter. Indien het Dagelijks Bestuur met een dergelijk verzoek kan instemmen, kan het volgen van de reguliere bezwarenprocedure op grond van artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht achterwege worden gelaten en zendt het Dagelijks Bestuur het bezwaarschrift als beroepschrift onverwijld ter (verdere) behandeling door aan de Rechtbank Noord-Nederland, Sector Bestuursrecht, Locatie Assen, Postbus 200, 9400 AE te Assen.

Het projectplan treedt in werking met ingang van de dag volgend op die van de bekendmaking. Op grond van artikel 6:16 van de Algemene wet bestuursrecht schorst het bezwaar of beroep de werking van dit besluit niet. Gelet hierop kan, indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen, dat vereist, de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Nederland, Sector Bestuursrecht, Locatie Assen, op verzoek van een belanghebbende een voorlopige voorziening treffen. Tegen het projectplan moet door de belanghebbende in dat geval wel bezwaar zijn of worden gemaakt, dan wel beroep zijn of worden ingesteld.

Bijlagen

Zie bijgevoegd

